

Infoblad Probleemkruiden

Knolcyperus

Cyperus esculentus

Knolcyperus is een grasachtig probleemkruid dat sinds eind jaren '70 in Nederland voorkomt; het vormt een bedreiging voor de landbouw en de natuur. Knolcyperus heeft een zeer groot aanpassingsvermogen en kan zich snel uitbreiden. Ten opzichte van andere planten is knolcyperus zeer competitief voor licht, water en voedingsstoffen. De plant slaat reserves op in wortelknolletjes die tot wel 30 jaar in de bodem overblijven. Dit maakt knolcyperus een zeer lastige soort om te beheersen.

Knolcyperus is een probleemkruid dat zonder een gerichte aanpak tot ingrijpende gevolgen kan leiden voor de productie van gewassen. In Nederland geldt alleen een meldplicht voor knolcyperus bij overdracht van grond. U kunt de aanwezigheid en beheersing van knolcyperus dus gewoon bespreken met teeltadviseurs en loonwerkers. Echter, zodra de NVWA of een keuringsdienst een besmetting vaststelt, dan komt er een officiële besmetverklaring op (een deel van) het besmette perceel. Vanaf dat moment geldt een teeltverbod voor alle akker- en tuinbouwgewassen en resteert slechts de teelt van gras, zwarte braak of het uit productie halen van het betreffende perceel.

Naast het teeltverbod geldt bij een vastgestelde besmetting een bestrijdingsplicht, een reinigingsplicht van machines én een meldingsplicht bij overdracht aan een andere gebruiker. Deze beperkingen worden opgeheven zodra:

- Het perceel is omgezet (begraven) of afgegraven en fytosanitair verantwoord is afgevoerd naar een erkende verwerker
- Het perceel drie opeenvolgende jaren knolcyperus-vrij is verklaard

Knolcyperus

Zeebies

Niet te verwarren met zeebies

Let op

Eén knolletje van knolcyperus kan 10 tot 12 keer uitlopen en honderden bovengrondse planten aanmaken over een oppervlakte van diverse vierkante meters

Weetje

Hoe herken ik knolcyperus?

- Alle bladeren ontstaan vanuit de voet van de plant
- Het blad heeft geen haakjes/weerstand
- De goudkleurige bloeiwijze
- Wortelstokken zijn wit en lopen horizontaal uit
- De voet van de plant is roze
- Het zijn kleine knolletjes (gladiolen kraal)
- Een besmetting breidt zich als een cirkel uit, bij bewerking van het perceel ovaal
- Op landbouwpercelen wordt het doorgaans op randen en kopakkers aangetroffen, de plaats waar onkruiden over het algemeen meer kansen hebben
- In een laag gewas blijft de plant klein, in een hoog gewas (mais) groeit het hoger met het gewas mee
- Ondergronds lijkt het op kweekgras

Wat kan ik zelf doen bij besmetting?

- Markeer besmette plekken
- Maak bij alle grondbewerkingen gebruik van het protocol Schoon werken
- Bij vroege detectie plant en omliggende grond uitgraven en afvoeren. Uitgraven en afvoeren werkt alleen bij een beginnende besmetting van een aantal vierkante meters. Nog beter dan afvoeren is het ter plaatse begraven. Dat kan door direct naast de besmetting een gat te graven van 1,5 m en dan de besmette plek 50-70cm diep afgraven en in het gat storten. Vervolgens afdekken met de grond die vrij kwam bij het graven van het gat
- Blijf monitoren
- Overweeg besmette partijen grond en planten te laten vernietigen door een gecertificeerd verwerkingsbedrijf
- Vraag aanvullende maatregelen aan bij uw adviseur

Preventie

- Reinig machines bij perceel wisseling
- Inspecteer uitgangsmateriaal met kluit op het perceel waar het vandaan komt
- Inspecteer eerst de sloot en begroeiing voordat u maaisel en baggerslib op uw perceel gaat/laat uitrijden
- Bij sloten met 'schouw' moet het vaak wel geaccepteerd worden. In dat geval verzamelen en op een kleine plek (hoek van het perceel) storten. Als daar knolcyperus gaat groeien, kan het alsnog verwijderd worden
- Controleer in de periode tussen mei en november uw perceel op de aanwezigheid van knolcyperus

TIP 1: Zorg dat u knolcyperus kunt herkennen

TIP 2: Controleer het perceel vooraf op onkruid, bij voorkeur al in het voorgaande seizoen

TIP 3: Maak gebruik van het protocol Schoon werken: zorg dat machines schoon komen en gaan

TIP 4: Bij huur of pacht: laat de verhuurder verklaren dat het perceel vrij is van knolcyperus

TIP 5: Bestrijd het onkruid in een zo vroeg mogelijk stadium, bij voorkeur voordat er 3 blaadjes zichtbaar zijn. Hoe langer u wacht, hoe groter het risico op verspreiding in het perceel

Meer weten?

Zie www.boerennatuurveluwe.nl of neem contact op met uw veldcoördinator.